

РЕШЕНИЕ

№ 2905

гр. София, 19.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 180 СЪСТАВ, в публично заседание на втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: АСПАРУХ ЕМ. ХРИСТОВ

при участието на секретаря ПАОЛА ЦВ. РАЧОВСКА
като разгледа докладваното от АСПАРУХ ЕМ. ХРИСТОВ Гражданско дело
№ 20231110130180 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК и сл. и е образувано по подадена от „Е.м.“ ЕООД, искова молба против Л. П. Н., с която са предявени иски претенции с правно основание чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД, вр. чл. 99 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, с искане да се постанови решение, с което да се признае за установено между страните, че ответникът дължи на ищцовото дружество следните суми: **4 403,55 лв.** – главница, представляваща сбор от непогасени вноски за главница за периода от 27.10.2017 г. до 27.08.2019 г. по договор за потребителски кредит № FL 511903 от 27.01.2010 г., ведно със законната лихва върху нея считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 26.10.2022 г. до окончателно изплащане, **1702,78 лева** – възнаградителна лихва, представляваща сбор от непогасени вноски за лихва за периода от 27.10.2019 г. до 27.01.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 58024/2022 г., по описа на СРС, 180-ти състав.

Ищецът извежда съдебно предявените си права при твърдения, че между ответника и „Ю.Б.“ АД е сключен договор за потребителски кредит № FL 511903 от 27.01.2010 г., по силата на който банката предоставила потребителски кредит в размер на 21 050 лева при срок на действие на договора 144 месеца или за периода от 27.02.2010 г. до 27.01.2022 г., при следните погасителни вноски: 12 месечни вноски в размер на 276,47 лева и 122 в размер на 339,35 лева. Сочи, че съгласно сключения между страните договор, за първите 12 месеца била дължима фиксирана лихва в размер на 12 %, а за останалите - лихва, формирана както следва: БЛП за потребителски кредити в лева за съответния период на начисляване на лихвата (който към датата на сключване на договора бил в размер 12,750 %) + договорна надбавка 4,250 %. ГПР се сочи, че е бил в размер на 17,14 %. Аргументира, че сумата е усвоена, но останал непогасен остатък. Твърди, че процесното вземане му е прехвърлено по силата на Договор за възлагане на вземания на 18.01.2016 г., за което прехвърляне излага, че длъжникът следва да се счита за уведомен с получаване на препис от исковата молба към която е приложено уведомление. Моли съда да уважи предявените икове. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, с който

предявените искове се оспорват като неоснователни. Ответникът не оспорва, че е сключен договор за кредит със соченото от ищеца съдържание. Аргументира, че договорът е сключен в противоречие с действащия към момента на сключването ЗПК. Сочи, че чл. 13 от Договора, предвиждащ, че кредитополучателят дава съгласие банката да събира служебно от всичките му сметки открити при нея, дължимите суми по главница, лихви, такси, комисионни и други разноски по кредита, представлява неравноправна клауза. Твърди, че за обезпечаване на кредита бил издаден запис на заповед, като всяко погашение следвало да се отбелязва върху специален алонж към записа, което не било сторено. Прави възражение за изтекла погасителна давност. Моли съда да отхвърли предявените искове.

Съдът, като съобрази доводите на страните, материалите по делото и закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството е по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, като са предявени обективно кумулативно съединени установителни искови претенции с правно основание чл. 240, ал. 1 и 2, вр. чл. 99 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК.

По исковите претенции с правно основание чл. 240, ал. 1 и 2, вр. чл. 99 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК.

В тежест на ищеца е да докаже по делото пълно и главно сключването на Договор за кредит между ответника и „Ю.Е.Д.Б.“ АД, по силата на който на ответника е предоставена заемната сума, че за ответника е възникнало задължение да върне кредита, изискуемостта на претендираната част от кредитните задължения и изпадането в забава за тяхното заплащане, че ответникът дължи възнаградителна лихва в размера индивидуализиран в исковата молба за процесния период, както и валидното прехвърляне на кредитните задължения в негова полза и уведомяването на ответника за това прехвърляне.

При установяване на горните обстоятелства в тежест на ответника е да докаже погасяване на дълга на падежа.

По възражението за изтекла погасителна давност в тежест на ищеца е да установи, че са се осъществили факти, при които законът предвижда спиране или прекъсване на погасителната давност.

По отношение процесния договор за паричен заем приложение намират разпоредбите на Закона за потребителския кредит, доколкото заемното правоотношение, представлява такова по смисъла на чл. 9 ЗПК.

Законът за потребителския кредит е приет в изпълнение на задължението на Република България за транспониране на разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити, в която е установен принципът за информираност на потребителя, на който следва да бъде осигурена възможност да познава своите права и задължения по договора за кредит, който следва да съдържа цялата необходима информация по ясен и кратък начин. В съображение 19 от Директивата е установено, че за да се даде възможност на потребителите да взимат своите решения при пълно знание за фактите, те следва да получават адекватна информация относно условията и стойността на кредита и относно техните задължения, преди да бъде сключен договорът за кредит, която те могат да вземат със себе си и да обмислят.

По своята правна същност договорът за потребителски кредит представлява формален */изискуемата форма за действителност е писмена – арг. чл. 10, ал. 1 ЗПК/*, реален или консенсуален, в зависимост от това дали той се сключва с предаването на паричните средства, предмет на кредита или с постигането на съгласието за предоставяне на конкретна парична сума – арг. чл. 9, ал. 1 ЗПК, едностранен или двустранен в зависимост от обстоятелството, дали сключването на договора

предпоства предаване на паричните средства или само постигане на съгласие по основните негови уговорки, възмезден и комутативен, като за заемотеля възниква притезателното право да иска от заемателя връщане на дадената сума – в същата валута и размер.

Съгласно разпоредбата на чл. 22 ЗПК когато при сключване на договора за потребителски кредит не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е недействителен. Липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпване на последиците по чл. 22 ЗПК - изначална недействителност на договора за потребителски заем, тъй като същите са изискуеми при самото му сключване.

С доклада по делото, неоспорен от страните, съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване следните факти: че между ответника и „Ю.Б.“ АД е сключен договор за потребителски кредит № FL 511903 от 27.01.2010 г., по силата на който банката е предоставила потребителски кредит в размер на 21 050 лева, при срок на действие на договора 144 месеца или за периода от 27.02.2010 г. до 27.01.2022 г.

Процесният договорът за паричен заем е сключен в писмена форма, на хартиен носител, по ясен и разбираем начин. Посочена е чистата стойност на кредита, годишният процент на разходите, фиксиранят годишен лихвен процент по кредитът, общият размер на всички плащания по договора, условията за издължаване на кредита от потребителя, елементите на общата стойност на кредита, датите на плащане на погасителните вноски и размерът на дължимата погасителна вноска.

Съгласно разпоредбата на чл. 99, ал. 1, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД кредиторът може да прехвърли своето вземане, освен ако законът, договорът или естеството на вземането не допускат това. Предишният кредитор е длъжен да съобщи на длъжника прехвърлянето и да предаде на новия кредитор намиращите се у него документи, които установяват вземането, както и да му потвърди писмено станалото прехвърляне, като прехвърлянето има действие спрямо третите лица и спрямо длъжника от деня, когато то бъде съобщено на последния от предишния кредитор.

В чл. 18 от договора, страните са уговорили, че Банката и кредитополучателят се съгласяват, че във всеки един момент от действието на договора за кредит, Банката има право едностранно да прехвърли вземанията си, произтичащи от процесния договор за кредит.

От приложените и приобщени по делото писмени доказателства се установява, че вземанията по процесния договор за кредит, с договор за възлагане на вземания /цесия/, сключен между „Ю.Б.“ АД и „Е.м.“ ЕООД, са прехвърлени на ищеца, обстоятелство, което се установява от приложеното на л. 21 по делото копие на договора за цесия и приложеното на л. 43 копие на Приложение към потвърждение за извършената цесия, в което е включено и вземането по процесния договор за кредит № FL 511903 от 27.01.2010г.

Цесията е договор, с който кредиторът на едно вземане- цедент, го прехвърля на трето лице-цесионер, като последният разполага с правото да го събере от длъжника. Предмет на същата несъмнено могат да бъдат вземания /действителни/, които имат имуществен характер /каквито са и процесните/. Длъжникът по вземането не е страна по цесията. В закона липсва изискване за форма за действителност на цесията. Цесионерът придобива вземането в състоянието, в което то се е намирало в момента на сключването на договора. Заедно с вземането върху цесионера по силата на закона преминават и всички акцесорни права /освен ако е уговорено противното/. Обстоятелството, че цесията засяга интересите както на страните по договора, така и на трето лице- длъжника, налага извършването на допълнително действие – съобщаване на длъжника за цесията съгласно чл. 99, ал. 3 и 4 ЗЗД. Съобщението е едностранно изявление, с което длъжникът се известява, че вземането на неговия кредитор е прехвърлено на нов кредитор. То е неформално и за да породи действие трябва да бъде

извършено от стария кредитор /цедента/ – чл. 99, ал. 3 ЗЗД. Само това уведомяване ще създаде достатъчна сигурност за длъжника за извършената замяна на стария му кредитор с нов и ще обезпечи точното изпълнение на задълженията му, т. е. изпълнение спрямо лице, което е легитимирано по смисъла на чл. 75, ал. 1 ЗЗД, като по силата на принципа на свободата на договарянето /чл. 9 ЗЗД/ няма пречка старият кредитор да упълномощи новия кредитор за извършване на уведомлението за цесията-това упълномощаване не противоречи на целта на разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и 4 ЗЗД. Законът не поставя специални изисквания за начина, по който следва да бъде извършено уведомлението, респективно когато същото е приложено към исковата молба, получаване на същата от ответника, ведно с приложенията към нея обуславя извода, че ответникът е редовно уведомен за цесията. Получаването на уведомлението от ответника по чл. 99, ал. 4 ЗЗД е факт от значение за спорното право, който поради настъпването му в хода на процесна, на основание чл. 235, ал. 3 ГПК, следва да бъде съобразен при решаване на делото. /виж Решение № 123/24.06.2009 г. по т.д. № 12/2009 г. на ВКС, II т.о., Решение № 3/16.04.2014 г. по т.д. № 1711/2013 г. на ВКС, I т.о. Тълкувателно решение № 142-7 от 11.11.1954, г., ОСГК, както и Решение № 123 от 24.06.2009 г. на ВКС по т. д. № 12/2009 г., II т. о., ТК, Решение № 137 от 02.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5759/2014 г., III г. о., ГК, Решение № 156 от 30.11.2015 г. на ВКС по т. д. № 2639/2014 г., II т. о., ТК и Решение № 78 от 09.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 2352/2013 г., II т. о., ТК/.

Видно от приложеното на л.48 по делото копие на пълномощно, цедентът „Ю.Б.“ АД е упълномощил цесионера „Е.м.“ ЕООД да уведоми длъжниците по процесния договор за цесия за прехвърляне на паричните задължения.

Към исковата молба на л. 49 по делото е приложеното Уведомление за извършено прехвърляне на вземанията, адресирано до ответника Л. П. Н., с което същият се уведомява за извършеното прехвърляне на вземанията по договора за кредит, като доколкото уведомлението е връчено на ответника с разпореждането по чл.131 ГПК, исковата молба и приложенията към нея, следва да се приеме, че Л. Н. е уведомена надлежно за извършената цесия с връчване на исковата молба и приложенията към нея.

От заключението на вещото лице по допуснатата и изготвена съдебно-счетоводна експертиза се установява, че непогасеният размер на главницата за исковия период 27.10.2017г. – 27.08.2019г. е 4 403.55лв., а на договорната лихва за периода 27.10.2019г. – 27.01.2022г. – 1 702.78лв. Доколкото претенциите са заявени именно за този размер, съдът намира, че същите се явяват изцяло основателни.

За пълнота съдът намира за необходимо да посочи, че твърдението на вещото лице, в проведеното на 02.02.2024г. открито съдено заседание, че не е начислявана договорна лихва след 24.02.2011г., не обуславя извода за неоснователност на претенцията с правно основание чл. 240, ал. 2, вр. чл. 99 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, доколкото на първо място възнаградителната лихва и размера на същата са уговорени в процесния договор за потребителски кредит № FL 511903 от 27.01.2010 г., като по аргумент от чл. 99, ал. 2 ЗЗД , това вземане е прехвърлено в полза на ищеца с процесния договор за цесия. На следващо място както от заключението на вещото лице, така и от приложения на л. 6 погасителен план се установява размера на дължимата се договорна лихва. Ответникът не ангажира доказателства това вземане да е платено.

С оглед извода за основателност на предявените искиви претенции съдът дължи произнасяне по въведеното с отговора на исковата молба бланкетно възражение, че вземанията на ищеца са погасени по давност.

В множество постановени по реда на чл. 290 ГПК решения на Върховен касационен съд е прието, че уговореното между страните връщане на предоставена в заем (кредит) сума на погасителни вноски не превръща този договор в такъв за периодични платежи, а представлява уговорка за изпълнение на задължението на части. Това становище съответства изцяло и на дадените с Тълкувателно решение № 3

от 18.05.2012 г. на ОСГТК на ВКС задължителни разяснения относно съдържанието на понятието "периодични плащания" по смисъла на чл. 111, б. "в" ЗЗД. С оглед мотивите на тълкувателния акт и разгледаните в него примери за периодични плащания /вземанията на топлофикационни, електроснабдителни и водоснабдителни дружества, както и на доставчици на комуникационни услуги/ се налага извода, че макар да са породени от един и същ факт, периодичните задължения са относително самостоятелни и че периодичността е характерна за престациите и на двете страни по договора /в посочените в тълкувателното решение примери повтарящото се задължение на едната страна е за доставка на стоки и услуги през съответния период, а на другата страна – за заплащането на конкретно получените през този период стоки и услуги/. По отношение на договора за кредит това изискване не е налице, тъй като нито задължението на банката-кредитор за предоставяне на уговорената сума, нито задължението на длъжника за връщането ѝ, е повтарящо се. Връщането на предоставената за ползване сума на погасителни вноски представлява по своята същност изпълнение на основното задължение на длъжника на части (чл. 66 ЗЗД). Ето защо, приложима по отношение на това задължение е общата 5-годишна давност по чл. 110 ЗЗД, изчислена от датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита / в този смисъл Решение № 38 от 26.03.2019 г. на ВКС по т. д. № 1157/2018 г., II т. о., ТК, Решение № 45 от 17.06.2020 г. на ВКС по т. д. № 237/2019 г., II т. о., ТК/.

Вземането за договорна лихва, съгласно материалноправната разпоредба на чл. 111, буква „в“ ЗЗД се погасява с изтичането на тригодишна давност.

Съгласно чл. 116, буква „б“ ЗЗД давността се прекъсва с предявяване на иск. Производството е по реда на чл. 422 и сл. ГПК. Съгласно процесуалноправната разпоредба на чл. 422, ал. 1 ГПК искът за съществуване на вземането се смята предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК. В случая заявлението е депозирано на 26.10.2022г. Претендира се договорна лихва за период три години преди датата на депозиране на заявлението, а именно 27.10.2019г. – 27.01.2022г. и главница за период пет години преди датата на подаване на заявлението 27.10.2017г. – 27.08.2019г., респективно възражението е неоснователно.

По разноските:

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответникът следва да заплати на ищцовото дружество разноси в общ размер на **1134.25лв.**, от които 122.12лв. – държавна такса в исковото производство, 360.00лв. – адвокатско възнаграждение в исковото производство, 350.00лв. – депозит вещо лице, 122.13лв. – държавна такса в заповедното производство и 180.00лв. – адвокатско възнаграждение в заповедното производство.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, че **Л. П. Н.**, ЕГН *****, дължи на „Е.м.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: /адрес/, на основание чл. 240, ал. 1 и 2, вр. чл. 99 ЗЗД, вр. чл. 9 ЗПК, сумите както следва: **4 403,55 лв.** – главница, представляваща сбор от непогасени вноски за главница за периода от 27.10.2017 г. до 27.08.2019 г. по договор за потребителски кредит № FL 511903 от 27.01.2010 г. / сключен между „Ю.Е.Д.Б.“ АД и Л. П. Н., вземанията по който са прехвърлени на „Е.м.“ с договор за цесия от 18.01.2016г./, ведно със законната лихва върху нея считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 26.10.2022 г. до окончателно изплащане, **1702,78 лева** – възнаградителна лихва, за периода от 27.10.2019 г. до

27.01.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 58024/2022 г., по описа на СРС, 180-ти състав.

ОСЪЖДА Л. П. Н., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, **да заплати на „Е.м.“ ЕООД, ЕИК *****, сумата от 1134.25лв.** – разноси в исковото и заповедно производство.

Решението подлежи на обжалване, в двуседмичен срок от връчването му на страните, пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____